

Høringsinnspill fra ANSA: Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2012-2013

ANSA (Samskipnaden for norske studenter i utlandet) ønsker å takke for muligheten til å komme med innspill til denne høringen, og har følgende kommentarer:

Forslag til § 6-3 og § 38-3 Begrensning ved nettstudier:

ANSA mener at det bør gis støtte til visse nettbaserte og fjernundervisningsopplegg i utlandet, der dette er på nivå med høyere utdanning og inngår i en grad. Ved noen læresteder i utlandet kan for eksempel første semesteret eller året av en bachelorgrad tas som nettstudium. Dersom studenten velger å gjøre dette vil de ikke få støtte fra Lånekassen, selv om nettstudiet inngår i en bachelorgrad fra et godkjent lærested og selv om den eksakt samme undervisning ville vært støtteberettiget om den ikke hadde foregått som fjernundervisning.

ANSA foreslår derfor ny § 6-3: *Begrensning ved nettstudier og fjernundervisning.*

Det gis ikke støtte til utdanning som tilbys av læresteder i andre nordiske land når hele ~~eller deler av~~ studiet er lagt opp som nettstudium eller andre former for fjernundervisning/samlingsbasert studium. Det gis støtte til opptil ett år med nettstudium og fjernstudium dersom det inngår som del av en grad hvor de øvrige årene undervises ved lærestedet.

Og ny § 38-3: *Begrensning ved nettstudier og fjernundervisning.*

Det gis ikke støtte til utdanning som tilbys av utenlandske læresteder når hele ~~eller deler av~~ utdanningen er lagt opp som nettstudium eller andre former for fjernundervisning/samlingsbasert studium. Det gis støtte til opptil ett år med nettstudium og fjernstudium dersom det inngår som del av en grad hvor de øvrige årene undervises ved lærestedet.

Til § 10-3 Søker som er forsørget av barnevernet:

ANSA stiller seg positiv til at unge som er forsørget av barnevernet eller bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, skal få utdanningsstøtte til høyere utdanning på lik linje med andre studenter. Dette vil bidra til å sikre like muligheter til høyere utdanning for alle.

Til § 27-1: Villkår om gjennomført utdanning:

ANSA stiller seg positiv til at paragrafen endres slik at studiepoeng fra utlandet, som for eksempel credits, defineres som tilsvarende norske studiepoeng.

Til § 35-1: Utdanninger det gis støtte til:

ANSA stiller seg negativ til den foreslåtte endringen fordi det vil utelukke støtte for studenter ved gode og anerkjente utdanningsinstitusjoner i utlandet når studiet er vurdert å være på nivå med norsk høyere utdanning.

For eksempel innen filmutdanning er studietilbudet i Norge er svært begrenset hva gjelder antall studieplasser, og behovet i Norge for folk utdannet innen film er større enn hva norske læresteder har kapasitet til å utdanne. Det er fordelaktig både for den enkelte student og også for norsk filmbransje at man har mulighet til å få støtte ved de mange gode og anerkjente filmskolene rundt om i verden. Filmskoler blir ofte ikke dekket av den generelle godkjenningen til NOKUT, selv om utdanningen er på linje med, eller bedre enn, filmutdanning i Norge. Studenter ved mange filmutdanninger i utlandet har mottatt støtte på bakgrunn av nettopp en faglig vurdering av Den norske filmskolen på Lillehammer. Dersom paragrafen endres slik som foreslått, vil det begrense nordmenns mulighet til å ta kvalitetsutdanning i utlandet som av tekniske og andre årsaker faller utenfor NOKUTs generelle godkjenning.

Endringen i ordlyden fra "godkjenning" til "forhåndsgodkjenning" vil også ha uheldige konsekvenser for de studenter som har påbegynt et studium i utlandet som de har oppdaget ikke var støtteberettiget, og som ønsker å overflytte til et norsk lærested i stedet for å vente ett år og begynne på nytt på en ny grad. Regelverket for godkjenning av utenlandske læresteder er komplisert, og mange studenter begynner på en grad som de etter studiestart ikke kvalifiserer til støtte fra Lånekassen, for eksempel en diplomgrad. I noen tilfeller ønsker disse studentene å overflytte til et norsk lærested og få semesteret i utlandet godkjent som et utvekslingssemester, heller enn å vente et år og begynne på et nytt studium i studielandet med de ekstra kostnadene og ventetid som dette medfører for studenten. I slike tilfeller har semesteret av for eksempel en diplomgrad blitt vurdert av det norske lærestedet til å kunne inngå i en norsk grad, og semesteret i utlandet har dermed kunnet blitt godkjent som et utvekslingssemester. Dersom paragrafen endres slik at semesteret må forhåndsgodkjennes, vil det ha uheldige konsekvenser for studenter som skissert over.

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad

Til § 35-8: Kortere studieopphold i utlandet på videregående opplæringsnivå:

ANSA stiller seg positiv til endringsforslaget, da det vil gi flere elever muligheten til å ta deler av videregående i utlandet.

Til § 38-1: Støtte til språkutdanning i utvalgte land:

ANSA stiller seg svært positiv til forslaget om å gi støtte til ettårig språkutdanning i Brasil, Russland, India og Kina, selv om språkutdanningen ikke regnes som på nivå med norsk høyere utdanning. Dette vil gjøre det lettere for norske studenter å lære seg språk som er utfordrende å tilegne seg, og det vil gjøre det enklere for studenter å ta en utdanning i disse landene ettersom ANSA anser språk for å være et betydelig hinder mot å studere i disse landene.

ANSA har ved flere anledninger foreslått å gi utvidet støtte til språkutdanning i ikke-engelskspråklige land, og er glad for at Kunnskapsdepartementet ser viktigheten av utvidet språkstøtte. Vi vil likevel påpeke at det også er mange andre språk som er nyttig både for den enkelte student og for Norge som helhet at man har kunnskaper om, og foreslår derfor at den nye ordningen med støtte til språkutdanning utvides til å gjelde *alle* ikke-engelskspråklige land.

Til § 40-4: Satser for tilleggsstipend:

ANSA stiller seg positiv til at praksis med å gi tilleggsstipend for utdanninger som er kortere enn seks måneder, blir hjemlet i Lånekassens forskrift.

Forslag til strykning § 35-6 Begrensning i støtte ved freshman-året:

Det gis i dag ikke ordinær støtte til førsteåret av bachelorgrader i USA. Dette gjelder også en rekke ikke-vestlige land. ANSA mener at den manglende førsteårsstøtten er et betydelig mobilitetshinder, og hovedårsaken til nedgangen i antall studenter i USA de siste to tiårene og det lave antallet bachelorstudenter i ikke-vestlige land av stor politisk og økonomisk betydning for Norge.

Den manglende støtten til førsteåret bidrar også til at ikke alle studenter har lik mulighet til å velge den utdanningen de selv ønsker og at kun de aller mest begavede eller økonomisk bemidlede studentene har en reell mulighet til å ta en hel bachelorgrad i USA, enten ved å komme inn på et av eliteuniversitetene som er dekket av tilleggsstipendordningen, eller ved å finansiere førsteåret selv. Andre studenter blir ofte tvunget til å velge andre studieland, selv om de hadde ønsket å studere i USA. ANSAs informasjonscenter for studier i utlandet opplever at det er mange flere som er interessert i studier i USA enn som faktisk søker seg dit.

Stortinget vedtok før jul å utvide tilleggsstipendlisten til å inkludere utvalgte læresteder i BRIK-landene. ANSA ser på dette som positivt, da det vil bidra til at flere vil få mulighet til

å studere i disse landene. Likevel vil dette bety at det kun er de aller mest akademisk begavede studentene som vil få mulighet til studere i disse landene. ANSA mener at utenlandsstudier og sjansen til å tilegne seg internasjonal erfaring ikke bør være begrenset til visse grupper studenter, og at alle studenter som ønsker det bør ha like muligheter til å ta studier i utlandet. ANSA foreslår derfor at paragraf § 35-6 strykes i sin helhet, og at forskriften åpner for ordinær studiestøtte til alle år av bachelorutdanninger i USA og ikke-vestlige land.

Forslag til endring § 40-2 Skolepengestøtte:

ANSA foreslår en endring av paragrafen, slik at skolepengestøtten gis som 70 % stipend og 30 % lån uavhengig av grad, og at stipendandelen beregnes ut fra hele skolepengestøtten.

I dag omgjøres en lavere del av skolepengestøtten til bachelorstudenter til stipend i forhold til for master- og delgradsstudenter. ANSA mener at en slik diskriminering er uholdbar, og at alle studenter uavhengig av grad bør få omgjort 70 % av skolepengestøtten til stipend. Utenlandsstudenter sitter igjen med betydelig studiegjeld etter endt utdanning, og høyere gjeld også sammenlignet med de som studerer i Norge. I Norge betaler staten 100 % av skolepengene for norske studenter, mens studentene i utlandet må betale en betydelig del selv.

Kunnskapene og erfaringene som norske studenter i utlandet tar med seg hjem er uvurderlig for norsk samfunns-, arbeids- og næringsliv, og den norske stat sparer betydelige summer på at utenlandsstudentene betaler så mye av utdanningen sin selv sammenlignet med de som studerer i Norge. Som del av regjeringens investering i kunnskap, bør staten ta en større del av regningen for utdanningen til utenlandsstudenter.

ANSA foreslår derfor en endring i § 40-2, slik at alle studenter uavhengig av gradsnivå får omgjort 70 % av skolepengestøtten til stipend etter bestått utdanning. ANSA foreslår også at prosentandelen gjøres reell og at stipendandelen derfor skal beregnes ut fra hele skolepengestøtten.

Forslag til § 40-2 Skolepengestøtte.

Det gis støtte til skolepenger med opptil kr 113 940 for et helt undervisningsår.

Satsene varierer for ulike utdanningsnivå:

- a) ~~Til utdanning på bachelornivå gis skolepengestøtten med 50 prosent stipend og 50 prosent lån av faktiske skolepenger opptil kr 58 260. Støtte utover dette gis som lån.~~
- b) Til utdanning på bachelor- og masternivå og delstudier gis skolepengestøtten med 70 prosent stipend og 30 prosent lån av faktiske skolepenger ~~opptil kr 58 260. Støtte utover dette gis som lån.~~
- c) Til utdanning på ph.d.-nivå gis hele skolepengestøtten som lån.

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad

Ved endringer i valutakursen gis stipenddelen av skolepengestøtten med et høyere beløp.

Skolepengestøtten økes ikke selv om undervisningsåret er lengre enn ti måneder, heller ikke ved komprimerte opplegg. Når undervisningsåret er kortere enn seks måneder, gis det halv skolepengestøtte.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, reduseres skolepengestøtten dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktiske skolepenger. Reduksjonen skjer først i lånedelen av skolepengestøtten.

Med vennlig hilsen,

Kristiane Roe Hammer
President, ANSA

Mariette C. Bøe
Rådgiver, ANSA

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad